

จากปลูกพืชเชิงเดี่ยว...หันมาขุดแนว 'เกษตรผสมผสาน สร้างชีวิตมั่นคง'

ดินดีสม เป็นนาสวน

โดยเข้ารับการอบรมและศึกษาดูงานจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร และตัดสินใจมาทำการเกษตรแบบผสมผสาน โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

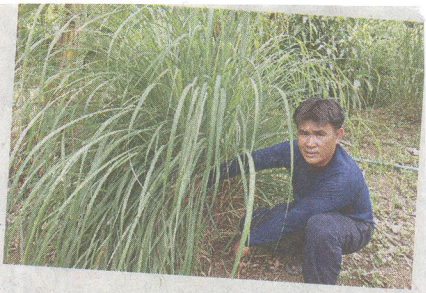
จากนั้นได้สมัครเข้ารับการอบรมเป็นหมอดินอาสาตำบลพัฒนาที่จังหวัดกาญจนบุรี สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10 เพื่อนำความรู้มาฟื้นฟูปรับปรุงบำรุงดินในพื้นที่ของตนเองก่อน ด้วยการปรับโครงสร้างดินให้มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสมแก่การปลูกพืช โดยการใช้ปุ๋ยพืชสด เช่น ปอเทือง และปุ๋ยคอกในการปรับปรุงดินเป็นประจำ ควบคู่กับการ

ผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพจากวัตถุดิบที่เหลือใช้จากแปลงเกษตรไว้ใช้เองเพื่อลดต้นทุน และจากการตรวจวิเคราะห์ดินพบว่า ดินมีความเป็นกรดจึงได้นำสารปรับปรุงดินกรด ได้แก่ โดโลไมต์ ที่ได้รับการสนับสนุนจากกรมพัฒนาที่ดินมาปรับสภาพดินให้สามารถปลูกพืชได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น พร้อมทั้งนี้ก็ขุดปลูกหญ้าแฝกวางทางลาดเพื่อชะลอการไหลบ่าของน้ำและลดการพังทลายของหน้าดินบนพื้นที่ลาดชัน ที่สำคัญคือจะไม่ใช้สารเคมีในการกำจัดวัชพืชในแปลงจะใช้วิธีตัดแทน และมีการปลูกพืชคลุมดิน เช่น ตะไคร้หอมเพื่อรักษาความชุ่มชื้นให้กับดิน

ทั้งนี้สำหรับพืชที่ปลูกส่วนใหญ่จะเน้นปลูกพืชที่ครอบครัวชอบรับประทานเป็นหลัก คือจะปลูกทุกอย่างที่เคี้ยว และกินทุกอย่างที่ปลูก เหลือกก็จะนำไปจำหน่ายในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง นอกจากนี้ยังปลูกพืชที่ใกล้จะสูญพันธุ์เพื่อเป็นการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น สมอไทย มะกอกป่า เป็นต้น

นายพัฒน์พงษ์ กล่าวเพิ่มเติมว่า ตนทำการเกษตรแบบไร่นาสวนผสม จะผลิตแบบครบวงจรมีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปลูกผัก ผลไม้ ปลูกข้าวอินทรีย์ เลี้ยงหมู และเลี้ยงปลาหลายชนิดรวมกัน ไม่ว่าจะเป็น ปลานิล ปลาแรด ปลาตะเพียน ปลานวลจันทร์ ปลาช่อน โดยใช้หลักเกื้อกูลภายในบ่อ

ปลา ซึ่งทุกอย่างที่ปลูกก็จะเก็บไว้บริโภคในครัวเรือนเหลือจึงขายสร้างรายได้ ปลาที่เลี้ยงไว้ก็เช่นกันจะไว้บริโภคในครัวเรือน ส่วนที่เหลือนำมาแปรรูปเป็นปลาสามเกล็ดไว้รับประทาน และจำหน่ายในชุมชนเพื่อเพิ่มรายได้ มูลสุกรจะนำมาหมักเป็นปุ๋ยธรรมชาติแทนการใช้ปุ๋ยเคมี และสามารถนำมูลสุกรมานำผลิตเป็นก๊าซหุงต้มเพื่อลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนได้อีกด้วย

ตั้งแต่หันมาทำเกษตรแบบผสมผสาน ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น ผัก ผลไม้ ที่อยู่ในสวนก็สามารถให้ผลผลิตที่ดี มีคุณภาพ เป็นที่ต้องการของตลาด และยังไม่เพียงพอต่อความต้องการจึงได้มีการรวมกลุ่มกับคนในหมู่บ้านเพื่อรวมกลุ่มผลิตเกษตรผสมผสานขึ้น ผลิตสินค้าดีมีคุณภาพเพื่อป้อนตลาดซูเปอร์มาร์เกตหลายแห่งในกรุงเทพมหานครก็ส่งของกันถึงสวนเลยทีเดียว นับเป็นโอกาสอันดีของเกษตรกรที่จะมุ่งมั่นพัฒนาอาชีพเกษตรให้มีความมั่นคง สามารถสร้างชีวิตความเป็นอยู่ให้กับครอบครัวโดยไม่ต้องไปเป็นลูกจ้างในเมืองอีกต่อไป หากใครสนใจที่จะไปเรียนรู้เรื่องของเกษตรแบบผสมผสาน ติดต่อได้ที่ นายพัฒน์พงษ์ มงคลกาญจนคุณ โทรที่พท์ 08-4527-6227 ที่นี้เขาเปิดเป็นศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินด้วย จึงสามารถเข้าไปหาความรู้ได้อย่างเต็มที่

การประกอบอาชีพเกษตรในปัจจุบันนี้ที่ราคาผลผลิตไม่แน่นอน ประกอบกับต้นทุนการผลิตสูงขึ้นเป็นเงาตามตัว การจะปลูกพืชเชิงเดี่ยวคงไม่อาจจะเพียงพอที่จะสร้างรายได้ที่ยั่งยืน และค่อนข้างมีความเสี่ยงกว่าการทำเกษตรแบบผสมผสาน นายพัฒน์พงษ์ มงคลกาญจนคุณ หมอดินอาสาประจำตำบลหนองเป็ด อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นเกษตรกรรายหนึ่งที่หันตัวเองจากการทำเกษตรเชิงเดี่ยวมาทำเกษตรแบบผสมผสาน โดยยึดแนวทางพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

นายพัฒน์พงษ์ เล่าว่า เดิมทีตนก็ทำเกษตรแบบเชิงเดี่ยว ปลูกข้าวโพด ซึ่งการปลูกพืชเชิงเดี่ยวโดยไม่มีกรปรับปรุงบำรุงดิน ทำให้ดินเริ่มเสื่อมสภาพ เมื่อดินขาดความอุดมสมบูรณ์พืชก็ให้ผลผลิตไม่ดีเท่าที่ควร จึงต้องใส่ปุ๋ยและสารเคมีเพิ่มขึ้นไปทุกครั้ง แทนที่ผลผลิตจะดีขึ้นกลับยิ่งทำให้ดินขาดความอุดมสมบูรณ์เข้าไปใหญ่ มีหน้าซำยังส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นตามไปด้วย และยังส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายอ่อนแอลงเพราะสัมผัสกับสารเคมีในปริมาณมากเป็นระยะเวลานาน รายได้ไม่พอกับรายจ่ายในครัวเรือน จากปัญหาดังกล่าวที่พบมาทำให้เกิดความคิดที่จะปรับเปลี่ยนแนวทางการทำการเกษตร

